

UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI

**Správa o vedeckovýskumnej a umeleckej činnosti
na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici za rok 2007**

Správa o vedeckovýskumnej a umeleckej činnosti na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici za rok 2007

Obsah

- 1. Úvod**
- 2. Výstupy výskumu**
- 3. Financovanie vedy a výskumu - granty**
- 4. Personálne zabezpečenie**
- 5. Zhodnotenie plnenia cieľov za rok 2007**
- 6. Komplexná akreditácia**
- 7. Úlohy na rok 2008**

Prílohy

Správa o činnosti Univerzitnej knižnice UMB

Správa o činnosti Ústavu vedy a výskumu UMB

1. Úvod

Ročná sumarizácia vedeckovýskumnej činnosti Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici dáva prehľad o výskumných aktivitách tvorivých pracovníkov univerzity, mapuje publikačnú činnosť, grantové a mobilitné aktivity, personálne a materiálne zabezpečenie vedeckovýskumných aktivít fakúlt Univerzity Mateja Bela. Výnimočnosť roku 2007 spočíva v tom, že ide o posledný rok šesťročného akreditačného cyklu, preto sme do správy zaradili i niektoré údaje súvisiace s prípravou na akreditáciu pracovísk UMB.

Predkladaná správa vychádza z čiastkových správ šiestich fakúlt Univerzity Mateja Bela a Ústavu vedy a výskumu Univerzity Mateja Bela. Konkrétne údaje personálneho, textového a prílohového charakteru sú súčasťou fakultných správ, v univerzitnej správe sú väčšinou zosumarizované do tabuľkovej podoby.

Vedeckovýskumné priority fakúlt Univerzity Mateja Bela v roku 2007 boli profilované v zmysle vedeckovýskumnej kontinuity fakúlt aj s dôrazom na zámery Marketingovej stratégie Univerzity Mateja Bela najmä v častiach orientovaných na vedu a výskum.

2. Výstupy výskumu

2.1 Hlavné smery výskumnej, resp. umeleckej činnosti

Štruktúra výstupov úzko súvisí s personálnym obsadením a dlhodobou orientáciou katedier a jednotlivých výskumných tímov. V roku 2007 sa výskum na Univerzite Mateja Bela sa sústreďoval najmä do nasledovných skupín vedných odborov:

- Humanitné vedy
- Pedagogické vedy
- Spoločenské a behaviorálne vedy
- Ekológia a manažment
- Právo a medzinárodné vzťahy
- Historické vedy a etnológia
- Matematika a štatistika
- Environmentalistika
- Informatické vedy, automatizácia a telekomunikácie
- Fyzika a vedy o zemi a vesmíre
- Chémia, chemická technológia a biotechnológie
- Vedy o živej prírode
- Umenie
- Vedy o športe

Z pohľadu kvantity výstupov možno označiť za dominantné oblasti humanitné vedy, pedagogické vedy, spoločenské vedy a ekonómiu a manažment. Silne zastúpené sú umelecké katedry.

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

Prehľad publikačnej činnosti UMB

Rok	A1	A2	B	C
2007	65	167	25	1706
2006	33	122	25	933
2005	36	147	61	1247
2004	44	119	39	1098

Zdroj: <http://www.library.umb.sk/>

Z tabuľky je zrejmý nárast výstupov v kategórii A1 – vedecké monografie, A2 – učebnice a C – ostatné publikácie. Bohužiaľ, pretrváva stagnácia v kategórii B – publikácie v karentovaných periodikách.

Percentuálny podiel jednotlivých fakúlt UMB na skupinách kategórií publikačnej činnosti v roku vykazovania 2007

UMB	A1	A2	B	C	Celkový podiel
Fakulta humanitných vied + Filologická fakulta	31,9	22,8	14,8	20,1	20,7
Fakulta prírodných vied	2,9	13,8	59,3	12,8	13,1
Ekonomická fakulta	8,7	26,3	11,1	23,8	23,3
Právnická fakulta	7,3	3,0	0	3,8	3,8

Pedagogická fakulta	39,1	24,5	3,7	28,7	28,4
Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov	4,3	5,4	0	3,5	3,6
Ústav vedy a výskumu	5,8	4,2	11,1	7,3	7,1
Spolu	100%	100%	100%	100%	100%

Celkovo možno konštatovať nárast výkonu, a to aj v porovnaní s ostatnými vysokými školami na Slovensku. Podiel UMB na publikačnej činnosti verejných vysokých škôl v SR bol v roku 2007 **6,56%**. Táto hodnota je zostavená podľa údajov zaslaných do CREPČ k 4.12.2007 (19 VVŠ, okrem Akadémie umení v BB – nezaslala údaje k tomuto dátumu, jej ročná publikačná činnosť je cca 150 záznamov). Vážený podiel podľa podkladov k rozpočtu vzrástol z 4,5 v roku 2006 na 7,09 v roku 2007.

V oblasti **humanitných vied** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na:

- súčasný slovenský jazyk;
- systemizáciu evanielikálnej teológie ako vedy;
- etiku;
- etickú výchovu;
- jazykovedu;
- interkultúrnú komunikáciu;
- filozofiu;
- slovenskú literatúru;
- didaktiku slovenského jazyka a literatúry;
- anglickú a americkú literatúru;
- lingvistiku a štylistiku v anglickom jazyku;
- literatúru románskych jazykov, lingvistiku a štylistiku.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

OČENÁŠ, I.: *Fónická a grafická sústava spisovnej slovenčiny : Vývin a korešpondencia ich prvkov*. Banská Bystrica : Združenie Pedagóg; Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela, 2007. 216 s. ISBN 978-80-8083-409-8

AAB Ekologická zodpovednosť ako filozoficko-etický problém : (Vybrané aspekty) / Zlata Androvičová. - 1. - 2006. - Zvolen : Technická univerzita, 2006. - 89 s. - ISBN 80-228-1699-X

BALÁZS, Géza – H. VARGA, Gyula (ed.): *Szemiotika és tipológia – Semiotika a tipológia*. In: Magyar Szemiotikai Tanulmányok 12-14 – Maďarské semiotické štúdie 12-14. Vydavateľstvo Líceum, Budapešť-Eger, 2007.

Zostavovateľ a redaktor: Prof. Gyula Varga

Výstupy: PhDr. Zoran Ardamica, PhDr. Andrea Csíkány, Zoltán Németh, PhD., Prof. Gyula Varga

Konferencia (a zborník) sa zaoberala s filozofickými, literárnovednými a lingvistickými problémami sémantiky a semiotizácie.

FEŤKOVÁ, Katarína. 2007. *Ne/lásky matiek a dcér : feministická interpretácia prozaického diela Toni Morrison/ovej*. [1. vyd.]. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 2007. 148 s. ISBN 80-8083-348-6.

FOBELOVÁ, D., FOBEL, P. 2007. *Möglichkeiten und Grenzen der Emotionalität in der Angewandten Ethik*. Vystúpenie na medzinárodnej konferencii Rationalität und Emotionalität, Universität Salzburg, Rakúsko, 30. 9. – 3. 10. 2007.

V oblasti **pedagogických vied** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na problematiku:

- elementárnej a predškolskej pedagogiky;
- učiteľského vzdelania;
- sociálnej patológie;
- andragogiky.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

ACA Kasáčová, B. Edukacja dzieci w wieku przedszkolnym. Wybrane problemy teoretyczne i praktyczne. Katowice : Wydawnictwo Adam Marszalek, 2007 ISBN 978-83-226-1927-7

ACA Kraus, B. , Hroncová, J. a kol.: *Sociální patologie*. Hradec Králové: PF UHK 2007. ISBN 978-80-7041-896-3

V oblasti **spoločenských a behaviorálnych vied** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na problematiku:

- teórie a metodiky sociálnej práce;
- chudobu a nezamestnanosť;
- sociálnu politiku a sociálne zabezpečenie;
- sociálnu patológiu a jej prevenciu;
- všeobecnú psychológiu;
- pedagogickú a školskú psychológiu;
- psychopatológiu;
- politológiu.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

Valihorová, M : Values and value preferences of adolescents In: The New Educational Review, vol 13, 2007, No. 3/4), ISSN 1732-6729, s. 15

Salbot, V :Tvorivosť a škola.Banská Bystrica, PF UMB, 2007,s 84.
ISBN : 978 – 80- 8083- 511-8

V oblasti **ekonómie a manažmentu** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na problematiku:

- stratégie rozvoja cestovného ruchu na Slovensku v podmienkach jednotného európskeho trhu;
- integrácie a dezintegrácie nezamestnaných na trhu práce;
- vplyvu globalizácie podnikateľského prostredia na malé a stredné podniky v SR;
- ekonomických a sociálnych dôsledkov konvergenčných procesov vyplývajúcich z členstva SR v EÚ;
- analýzy finančného a bankového trhu po vstupe SR do EÚ;
- determinantov efektívnosti územných samospráv;
- metodiky hodnotenia prínosu zamestnancov v malých a stredných podnikoch;
- spôsobov zabezpečovania verejných služieb a ich dopad na efektívnosť verejných výdavkov;
- nových podnikateľských modelov pre rozvoj sociálnej ekonomiky;
- konštrukcie a analýzy dynamických makroekonomických modelov otvorených ekonomík;
- verejných metód predikovania finančného vývoja malých a stredných podnikov po zavedení spoločnej európskej meny v SR;
- inovatívneho manažmentu vo vedomostnej ekonomike.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

ADE Meričková, B. – Kuvíková, H. – Šebo, J. 2007. Regional Health Policy and Health Care Reform in Slovakia (Analysis and suggested approach) (Regionálna zdravotnícka politika a reforma zdravotníctva na Slovensku – Analýzy a navrhované prístupy). Spôsob prístupu: <http://www.atiner.gr/docs/2006HealthCONT.htm>. In: Health Care Issues: An International Perspective / edited by J.N. Yfantopoulos, G.T. Papanikos, Z. Boutsoli. Atény : ATINER, 2007. ISBN 978-960-6672-15-6. S. 493-517

ADC Barochovský, J. – Zimková, E. 2007. Odhad potenciálneho produktu a produkčnej medzery v slovenských podmienkach (Estimation of Potential Product and Output Gap in Slovak Conditions). In: Politická ekonomie : teorie modelování aplikace / výkonný redaktor Marcela Nováková. Praha : Nakladatelství Oeconomica Vysoké školy ekonomické, 2007. Roč. 55, č. 4(2007), s. 473 – 489

V oblasti **práva** boli výskumné projekty zamerané na problematiku:

- európskeho práva a otázky harmonizácie slovenského právneho poriadku s ním;
- aproximáciu práva;
- aplikačnú prax európskeho súdu pre ľudské práva a Európskeho súdneho dvora.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

Mráz, Stanislav: Medzinárodné právo verejné / Stanislav Mráz ; red. Viliam Hotár. - 1. vyd. - Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 2007. - 561 s. - (Vysokoškolské učebnice). - ISBN 978-80-8083-151-7

Mráz, Stanislav: Zodpovednosť za porušenie práva pri ozbrojených konfliktoch / Stanislav Mráz. - Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, Právnická fakulta, 2007. - 137 s. (monografia) - ISBN 978-80-8083-462-3

V oblasti **medzinárodných vzťahov** boli výskumné projekty zamerané na problematiku:

- transatlantických vzťahov;
- postavenie SR v globalizujúcom a integrujúcom sa svete;
- bezpečnostnej situácie vo svete, Európe a ČR;
- rozširovania EÚ, prioritne otázka vstupu Turecka do EÚ;
- šírenia zbraní hromadného ničenia;
- pôsobenia SR v Bezpečnostnej rade OSN;
- konkurencieschopnosti európskych krajín v kontexte poznatkovo orientovanej ekonomiky.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

Krejčí, Oskar: *Mezinárodní politika*. Praha, Ekopress, 2007, 744 str., ISBN: 978-80-86929-21-7

Terem, P.: *Jadrové zbrane, ich význam a vplyv na svetovú politiku*. FPV a MV UMB, Bratia Sabovci, Banská Bystrica, 2007, 292 str., ISBN: 978-80-8083-531-6

V oblasti **historických vied a etnológie** boli výskumné projekty zamerané na problematiku:

- cirkevných dejín Slovenska;
- moderných dejín 19. storočia;
- svetových a národných dejín 20. storočia;
- dejín osídlenia Slovenska;
- politických dejín 20. storočia.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

Škvarna, D.: *Cesta moderných slovenských dejín*. Banská Bystrica : FHV UMB, 2007. ISBN 978-80-8083-499-9

ŠMIGEL, Michal: *Banderovci na Slovensku (1945 – 1947)*. Banská Bystrica : FHV UMB – ÚVV UMB, 2007. 196 s. ISBN 978-80-8083-483-8

V oblasti **matematiky a štatistiky** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na problematiku:

- matematickej štatistiky;
- teórie pravdepodobnosti;
- dynamických systémov;
- kombinatoriku a algebru;
- didaktiku matematiky;
- informačno-komunikačné technológie a LMS systémy.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

J. Auslander, S. Kolyada, L. Snoha: Functional envelope of a dynamical system, *Nonlinearity* 20(2007), 2245—2269.

P. Maličský: Category version of the Poincaré recurrence theorem, *Topology Appl.* 154/14 (2007), 2709-2713.

Davey B.A., Haviar M. and NIVEN T., When is a full duality strong?, *Houston Journal of Mathematics* 33 (2007), 1-22.
(kategória ADE)

Davey B.A., Haviar, M. and PRIESTLEY H.A., Boolean topological distributive lattices and canonical extensions, *Applied Categorical Structures* 15 (2007), 225-241.
(KATEGÓRIA ADE)

V oblasti **environmentalistiky** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na problematiku:

- ekológie vnútrozemských vôd
- ekológie cicavcov
- krajinú ekológiu

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

BITUŠÍK P., SVITOK M., KOLOŠTA P. & HUBKOVÁ M. 2006. Classification of the Tatra Mountains lakes (Slovakia) using chironomids (Diptera, Chironomidae). *Biologia, Bratislava* 61, Suppl. 18. 191, 202.

BITUŠÍK P. & SVITOK M., 2006. Structure of chironomid assemblages along environmental and geographical gradients in the Bohemian Forest lakes (Central Europe). an exploratory analysis. *Biologia, Bratislava* 61, Suppl. 19. S467-476.

V oblasti **informatických vied, automatizácie a telekomunikácie** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na problematiku:

- umelej inteligencie, neurónových sietí, kybernetiky;
- aplikovanej informatiky;
- teórie vyučovania informatiky.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

SIVÁK, B., ŠKRINÁROVÁ, J., VAGAČ, M.: Approximation Non-elementary Functions Appearing in the Computation of Some Multidimensional Integrals in Quantum Chemistry Using Neural Networks and Numerical Methods. In: *Proceedings of the Ninth International Conference on Informatics, Bratislava: Faculty of Informatics and Information Technologies*

of the Slovak University of Technology, Bratislava, 2007, s. 139–142, ISBN 978-80-969243-7-0

MICHALÍKOVÁ, A.: Outer measure of MV-algebras In: New Dimensions in Fuzzy Logic and Related Technologies : proceedings of 5th EUSFLAT Conference University of Ostrava, September 11-14, 2007, Ostrava: Ostravská Univerzita, 2007, s. 237-240. ISBN 978-80-7368-386-3

V oblasti **fyziky a vied o zemi a vesmíre** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na problematiku:

- teoretickej jadrovej fyziky,
- technických aplikácií teórie elektromagnetického poľa,
- humánnej a regionálnej geografie,
- fyzickej a regionálnej geografie,
- geológie,
- didaktiky geografie,
- teórie vyučovania fyziky.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

TOMÁŠIK, B. – KOLOMEITSEV, E.E.: Strangeness production time and the K^+/π^+ horn. In: The European Physical Journal C – Particles and Fields. Berlin, Heidelberg : Springer, 2007. ISSN 1434-6044. Vol. 49, No1 (2007), p. 115-120. (50 %)

TOMÁŠIK, B. : Ultrarelativistic heavy ion collisions: exploring the phase diagram of QCD. In: 15th Conference of Slovak Physicists Proceedings / Editor Marián Reiffers. - Košice : Slovak Physical Society, 2007. - ISBN 978-969124-4-5. - S. 31-36.

Spišiak, J. – Hovorka, D. – Mikuš, T. – Spišiaková, M. Atol-like garnets from Struhár complex (Nízke Tatry Mts.); Mineralogy and petrology. In Pol. Tow. Mineral., Vol. 31, (2007), Spec. Papers, 251-254.

Spišiak, J. – Hovorka, D. – Spišiaková, M. Low-crustal complexes in the present surface of the Western Carpathians. In Pol. Tow. Mineral., Vol. 31, (2007), Spec. Papers, 254-258.

Spišiak, J. Petrografia, mineralógia a geochémia úlomkov grafitovej keramiky z Beluše. In Slovenská archeológia. Vol. 55, no. 1, (2007), p. 123-126

V oblasti **chémie, chemickej technológie a biotechnológie** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na:

- oblasť environmentálnej chémie;
- oblasť teoretickej a počítačovej chémie;
- oblasť organickej syntézy;
- štúdium kinetiky a mechanizmu oscilačných reakcií.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

Jacquemin, D., Perpète, E. A., Medved', M., Scalmani, G., Frisch, M. J., Kobayashi, R., Adamo, C.: First hyperpolarizabilities of polymethineimine with long-range corrected functionals, *J. Chem. Phys.*, vol. 126, 2007, 191108.

Medved', M., Noga, J., Jacquemin, D., Assfeld, X., Perpète, E. A.: NLO Responses of Small Polymethineimine Oligomers: a CCSD(T) study. *Journal of Molecular Structure: THEOCHEM*, vol. 821, 2007, 160–165.

V oblasti **vied o živej prírode** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na problematiku:

- mykológie a botaniky;
- zoológie;
- biológie človeka.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

AED FRANC, V., 2007: Prevaillingly trophic relations between spiders (Araneae) and ants (Formicoidea) in Slovakia. In: TAJOVSKÝ K., PIŽL V., SCHLAGHAMERSKÝ J. (eds): *Contributions to Soil Zoology in Central Europe II*, Institut of Soil Biology, České Budějovice, p. 41 – 45.

AEC GÁPER, J., KRÁTKA, E., GÁPEROVÁ, S., TRHAN, P., 2007: Hniloby najčastejšie infikovaných introdukovaných drevín na Slovensku. In HOLAN, J., WONDRÁČEK, L. (eds.): *Drevoznehodnocujúce huby'2007*. LDF MZLU, Brno, p. 51 – 57.

V oblasti **umenia** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na problematiku:

- hudobnej teórie;
- hudobnej umeleckej tvorby a interpretácie;
- autorskej hudobnej tvorby;
- didaktiky hudobnej výchovy;
- hudobnej historiografie;
- výtvarnej teórie;
- výtvarnej umeleckej tvorby prezentácie a organizácie;
- autorskej výtvarnej tvorby;
- počítačovej grafiky, dizajnu a fotografie.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

XII. Akademická Banská Bystrica - medzinárodná súťaž vysokoškolských speváckych zborov 5. – 8. VI. 2007 kategória ženských zborov/ zlaté pásmo
* cena Asociácie speváckych zborov Slovenska za vyspelú hlasovú kultúru
Univerzitný spevácky zbor Mladosť, dirigentka Hana Kováčová

HUSÁR, J.: Paradoxy odkazov Andyho Warhola (HUSÁR, J.: Paradoxy przekazu Andy'ego Warhola.) In: Między Warholem a Beksińskim (Antipody kultury). Gorlice: Wydawnictwo Dinard; Muzeum Historyczne, Sanok (PL), 2007, s. 56-57; 59-61. ISBN 978-83-60380-10-9; ISBN 978-83-60531-02-0 (kapitola v dvojjazyčnej monografii) Kód: AEC

FRIDMAN, Libor: Populární hudba. Vymezení, vývoj, přehled žánrů. Ústí nad Labem, Albis, 2007. ISBN 80-85030-13-6 (rozsah 4,5 AH)
Monograficky spracovaná problematika populárnej hudby ako multimediálny vysokoškolský učebný text, preložený pre vydavateľa zo slovenského originálu do českého jazyka.

IRŠAI, Jevgenij: Hard Šabes. Musik für Geige, Cello und Klavier. Autorský koncert. In: Radiokulturhaus, ORF Viedeň, 27.2.2007. (Das Programm: Evgeny Irshai: Omni tempore, für Geige, Solo (Milan Paľa); Sonata Corta für Cello, Solo (Jozef Lupták), Sonata for Edvard Grieg für Geige und Klavier (Milan Paľa, Evgeny Irshai); Dreams of my Childhood, sonate für Klavier (Evgeny Irshai); Hard Shabes, Trio für Geige, Cello, und Klavier (Milan Paľa, Jozef Lupták, Evgeny Irshai). Rakúska premiéra.

V oblasti **vied o športe** boli výskumné projekty zamerané predovšetkým na problematiku:

- prevencie drogovej závislosti a úlohy športu;
- úpolovej pohybovej prípravy mládeže;
- telesnej výchovy na základných školách;
- tréningového procesu – vrcholového, výkonnostného, rekreačného.

Vybrané výstupy za danú oblasť výskumu v roku 2007:

(ADE) BARTÍK, P.: Pupils Opinions and Experiences with Drug Addiction and Tobacco Addiction. The New Educational Review, 2007, Vol.12, No.2, pp 73-82. ISSN 1732-6729

(ADE) BARTÍK, P.: Úroveň držania tela a svalová nerovnováha žiakov mladšieho školského veku na vybraných základných školách. Studia Sportiva 2007/ 1, č.1 s.8-15. ISSN 1802-7679.

GÖRNER, K. – PYŠNÝ, L. – KOMPÁN, J.: Pešia turistika a pobyt v prírode z pohľadu ich všestranného využitia. Ústí nad Labem : ÚZS UJEP, 2007, 109s. ISBN 978-80-7044-872-4

GÖRNER, K. 2007 Reakcija serdečno-sosudistoj sistemy ženščin raznogo urovnja funkcional'noj vynoslivosti na nagruzku turpochoda, provodimogo v srednegorie. In: Teorija i praktika fizičeskoj kul'tury, 2007, 4, s. 57 – 59. ISSN 0040-3601 / index 70966

3. Financovanie vedy a výskum - granty

Financovanie vedy a výskumu na jednotlivých fakultách UMB a ÚVV
(len rozpočtové prostriedky) v roku 2007

v Sk

Fakulta	Mzdové prostriedky*	Bežné výdavky**	Kapitálové výdavky	Spolu
FPV	95 360,00	30 142,00	123 322,00	248 824,00
FHV+				
FIF	147 940,00	49 276,00	182 000,00	379 216,00
EF	280 240,00	29 080,00	310 900,00	620 220,00
FPVaMV	63 940,00	22 284,00	71 800,00	158 024,00
PrF	64 168,00	19 099,00	54 978,00	138 245,00
PdF	84 661,00	29 116,00	185 711,00	299 488,00
ÚVV	9 236 057,50	4 757 640,05	229 775,90	14 223 473,45
SPOLU	9 972 366,50	4 936 637,05	1 158 486,90	16 067 490,45

* MP bez OON

** vrátane odvodov do fondov

Vypracoval : L.Murgaš

Tabuľka s financiami podľa pokynov.

Prehľad grantov za rok 2007 v tis. Sk

	Domáce granty	Zahraničné vedecké	Zahraničné - ostatné granty
FPV	1987	0	6334
FHV	2470	0	231
EF	1524	481	148
PrF	506	0	862
FPVaMV	807	0	440
PdF	2680	0	1597
Celouniverzitné	0	0	7706
ÚVV	2791	703	0
Spolu	12765	1184	17318

Zdroj: Sumarizácia posielaná na MŠ SR 31/1/2008 pre potreby rozpočtu

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že väčšina získaných finančných zdrojov z grantov pochádza z domácich grantových agentúr, najmä VEGA, KEGA a APVV. Ako nedostatok pocítujeme malé zapojenie našich výskumných tímov do zahraničných výskumných grantov, v roku 2007 boli na UMB riešené len dva vedeckovýskumné granty podporované európskymi výskumnými agentúrami (6RP, 5 RP, EQUAL) o niečo lepšia je situácia v ostatných zahraničných grantoch, ktoré sú zamerané najmä na vzdelávaciu oblasť a modernizáciu infraštruktúry.

4. Personálne zabezpečenie

Štruktúra tvorivých pracovníkov (učitelia s PhD. a vedeckí pracovníci)
– prepočítané stavy k 31.10. 2007

Fakulta/ÚVV	Zamestnanci			
	tvoriví VP	Doc.	Prof.	SPOLU
FPF	0	17	13	30
FHV	0	23,19	22,63	45,82
FIF	0	0	0	0
EF	0	25,7	14,7	90,13
FPVaMV	0	10,1	6	16,1
PdF	0	27,5	17,251	44,751
PrF	0	5,5	5,75	11,25
ÚVV	27,6	3,45	1,35	32,4
SPOLU	27,6	112,44	80,681	270,451

Zdroj: Personálne oddelenie R-UMB

Vývoj kvalifikačnej štruktúry na UMB (učitelia s PhD + vedeckí pracovníci)
– prepočítané stavy k 30. 10. príslušného roka

Rok	Zamestnanci								SPOLU
	FPV	FHV	FIF	EF	FPVaMV	PrF	PdF	ÚVV	
2002	51,55	34,6	24	42,1	21	12,5	38,28	0	224,03
2003	32,4	31,5	16,05	45,23	20,5	11,79	40,86	0	198,33
2004	33,2	33,75	15,06	49,69	19,08	14,88	40,03	0	205,69
2005	29,86	28,51	14,92	78,78	15,75	13,64	42,25	30,85	254,56
2006	29,2	31,68	14,2	85,63	18,5	10,98	48,1	34,3	272,59
2007	30	45,82	0	90,13	16,1	11,25	44,751	32,4	270,451

Zdroj: Personálne oddelenie R-UMB

5. Zhodnotenie plnenia cieľov na rok 2007

- Spracovať analýzu všetkých výstupov požadovaných komplexnou akreditáciou za každý akreditovaný odbor a prijať strategické opatrenia pre splnenie jej podmienok.

Splnené. Komentár ohľadne príprav UMB na akreditáciu sa nachádza na inom mieste správy.

- Vyhodnotiť doktorandské štúdium a výstupy doktorandov za každý akreditovaný odbor podľa požiadaviek akreditácie a prijať efektívne opatrenia pre zvýšenie počtu doktorandov denného štúdia.

Vyhodnotenie je vykonané, opatrenia na zvýšenie počtu doktorandov sa pripravujú, realizácia súvisí s napĺňaním štipendijného fondu.

- V porovnaní s rokom 2006 zvýšiť počet vedeckovýskumných (ministerstvom školstva akceptovaných) grantov na úroveň blížiacu sa počtu profesorov, docentov a vedeckých pracovníkov UMB, aby každý tvorivý pracovník bol zapojený do projektu.

V roku 2007 bolo vyvinuté značné úsilie s cieľom zvýšiť účasť tvorivých pracovníkov UMB na riešení grantových výskumných projektoch. Výsledky tohto úsilia bude možné zhodnotiť až v nasledovnom roku. Podľa predbežných informácií došlo k nárastu účasti pri projektoch KEGA a VEGA. Stagnácia pretrváva ohľadne riešenia projektov podporovaných zahraničnými výskumnými agentúrami.

- V porovnaní s rokom 2006 zmeniť štruktúru publikačnej činnosti UMB podľa požiadaviek akreditácie a tvorby rozpočtu.

Ako vyplýva zo štatistík, došlo k celkovému nárastu, významne vzrástla položka A2-učebnice, čiastočne A1-monografie. Pretrváva nízka publikačná produktivita pracovníkov UMB v karentovaných periodikách.

- Upraviť systém vnútro-univerzitnej evaluácie vedecko-výskumnej činnosti (rating) jednotlivých vedecko-pedagogických pracovníkov a pracovísk UMB v súlade s požiadavkami akreditácie a tvorby rozpočtu s nadväznosťou na pridelovanie financií pracoviskám a riadiacim pracovníkom UMB.

Na úrovni UMB realizujeme projekt hodnotenia katedier, hodnotenie jednotlivcov je vecou fakúlt – v súčasnosti nemáme úplné podklady na komplexné zhodnotenie situácie.

- Pripraviť hodnotenie plnenia podmienok pre zastávanie funkčného miesta docenta, resp. profesora na UMB a v nadväznosti na úlohy spojené s komplexnou akreditáciou optimalizovať štruktúru funkčných a pracovných miest.

Vykonané. Administratívnu kontrolu prevzal rezort vedy a výskumu UMB. Do Štatútu UMB a Zásad výberového konania na obsadzovanie funkčných miest profesorov a docentov boli zakotvené nové prvky s cieľom zvýšiť kvalitu celého procesu.

- Pripraviť systém krokov pre zlepšenie prístupu k vedecko-výskumným informáciám, k on-line databázam vedeckých časopisov, pre digitalizáciu knižničných databáz, pre koncepčný rozvoj univerzitnej knižnice a pre zlepšenie „vedeckého“ servisu (s cieľom odbremeniť autorov od neproduktívnych prác, zlacniť výrobu a predaj publikácií).

Tento proces je finančne náročný. Bude realizovaný postupne v rámci rozvojového zámeru UK UMB.

▪ V súlade s požiadavkami akreditácie a tvorby rozpočtu prijať rozhodnutie o koncepcii činnosti Ústavu vedy a výskumu UMB (resp. koncepciu rozvoja vedy na UMB).

Od 1. 3. 2008 je pripravený vznik spoločného pracoviska s MU SAV, ďalšia reštrukturalizácia sa nachádza v prípravnom štádiu. Táto úloha úzko súvisí s návrhom metodiky financovania vedy a výskumu na UMB, ktorej návrh pripomienkuje Vedenie UMB.

6. Komplexná akreditácia

KZU 1 – predbežné výsledky hodnotenia výskumnej činnosti podľa fakúlt

Fakulta	Oblasť výskumu	Hodnotenie
PF	SPOLU	B
	Pedagogické vedy	B+
	Humanitné vedy	B-
	Umenie	A-
	Spoločenské a behaviorálne vedy	B
EF	SPOLU	A-
	Ekonómia a manažment	A-
FHV	SPOLU	B
	Humanitné vedy	B+
	Vedy o športe	B+
	Historické vedy a etnológia	B
FPVaMV	SPOLU	A-
	Spoločenské a behaviorálne vedy	A-
	Právo a medzinárodné vzťahy	A-
FPV	SPOLU	C+
	Pedagogické vedy	C
	Fyzika a Vedy o zemi a vesmíre	C+
	Environmentalistika a ekológia	B-
	Chémia, chemická technológia a biotechnológie	C
	Vedy o živej prírode	C+
	Informatické vedy, automatizácia a telekomunikácie	B-
	Matematika a štatistika	A
PrF	SPOLU	B
	Právo a medzinárodné vzťahy	B

Z uvedeného vyplýva, že podľa samohodnotenia fakúlt podmienky kritéria KZU 1 splňujú: PdF UMB, FPVaMV UMB, EF UMB, FHV UMB a PrF UMB. Pokiaľ Akreditačná komisia vlády SR potvrdí tieto hodnotenia univerzita splní kritérium KZU 1.

7. Úlohy na rok 2008

Vedecká rada UMB stanovila na obdobie rokov 2008-2012 nasledovné dlhodobé strategické ciele:

- 1. Dosahovať také výstupy vedy a výskumu, ktoré UMB zaradia medzi univerzitné vysoké školy.**
- 2. Integrovať vedu a výskum na UMB do európskeho a svetového výskumného priestoru.**

Realizácia strategických cieľov bude podporená realizáciou čiastkových cieľov a nadväzujúcich opatrení. V roku 2008 sa sústreďíme najmä na nasledovné ciele a opatrenia.

1. Vytvorenie uceleného univerzitného systému podpory kvalitných (špičkových) odborníkov. Optimalizácia využitia existujúceho výskumného potenciálu univerzity.

Tento cieľ budeme realizovať najmä použitím nepriamych nástrojov, medzi najvýznamnejšie možno zaradiť: novú metodiku rozdeľovania finančných prostriedkov (najmä mzdy-veda), personálna politika s cieľom na zvyšovanie výkonu vo vede a výskume, prerozdelenie úloh na katedrách s cieľom vytvoriť väčší priestor učiteľom na výskum, organizačné opatrenia na úrovni fakúlt a UVV. Dôležitou úlohou bude presadiť „novú personálnu politiku“ do každodenného života na katedrách a fakultách. U pracovníkov, ktorí dlhodobo nejavia záujem o výskumnú prácu uplatniť existujúce pracovné zaradenie – lecturer. Ušetrené mzdové prostriedky presmerovať v prospech pracovníkov, ktorí v dlhšom časovom horizonte dosahujú medzinárodne akceptované výstupy vedeckej práce. Okrem iného existuje aj silné ekonomické odôvodnenie navrhovaného postupu. Nový model financovania rozdeľuje až 30 percent mzdových prostriedkov pre učiteľov v závislosti od výkonov vo vede a výskume.

2. Zvýšiť počet doktorandov v existujúcich študijných programoch III. stupňa, zvýšiť kvalitu vedeckej výchovy a akreditovať nové študijné programy III. stupňa.

Spôsob realizácie: . V súčasnosti vidíme nasledovné možnosti zvýšenia počtu doktorandov nad rámec finančných prostriedkov pridelovaných MŠ SR:

- a) Presmerovať významnú časť finančných prostriedkov akumulovaných v štipendijnom fonde na navýšenie štipendií pre doktorandov,
- b) Cielene vychovávať doktorandov v spolupráci a pre potreby podnikateľského sektora za finančnej podpory firiem a ďalších inštitúcií na zmluvnom základe,
- c) Vychovávať doktorandov v spolupráci s ústavmi SAV na zmluvnom základe medzi fakultami a jednotlivými ústavmi,
- d) Využiť medzinárodné grantové schémy a granty APVV (excelentní školitelia).

Pri pridelovaní mimorozpočtových prostriedkov v rámci opatrenia a) zohľadniť záujem o štúdium, kvalitu uchádzačov a školiteľov a výstupy akreditácie a evaluácie. Rozhodovanie

o pridelení štipendií, prípadne ďalšej podpory by mohlo byť organizované na podobných princípoch ako posudzovanie grantov typu excelentný školiteľ plus doktorand, prípadne excelentný školiteľ plus dvaja doktorandi.

3. Vedecký výskum na univerzite rozvíjať v súlade s personálnym obsadením a materiálno-technickou základňou berúc do úvahy priority vo vede a výskume na úrovni Slovenska a EÚ.

Spôsob realizácie:

- a) Vytváranie výskumných kolektívov okolo vedúcich osobností, ktoré dokážu postaviť projekty potvrdené a financované nezávislou grantovou agentúrou alebo, v prípade aplikovaného výskumu, firmami a ďalšími inštitúciami,
- b) V odôvodnených prípadoch podporovať účasť jednotlivcov vo výskumných kolektívoch iných inštitúcií.
- c) Časť kapacity UVV orientovať na výskum pre potreby regiónu na zmluvnom základe so samosprávnymi orgánmi na úrovni kraja, miest a obcí. Pokiaľ to bude pre UMB výhodné uchádzať sa o grantové prostriedky EÚ vyčlenené pre podporu regiónov v rámci konzorcií s inými subjektmi.

UMB má najväčšie možnosti zapojiť sa do výskumných projektov financovaných z eurofondov v rámci nasledovných tematických priorít EÚ: Sociálno-ekonomické a humanitné vedy, Životné prostredie, Informačné a komunikačné technológie.

4. Oceňovať jednotlivcov a kolektívy za autorstvo výstupov kategórie A (podľa AK), najmä autorstvo vedeckých monografií vydaných v zahraničí a autorstvo vedeckých štúdií v karentovaných časopisoch. Mimoriadne oceňovať vedúcich veľkých výskumných grantov (napríklad 7RP, APVV).

Rozvíjať motivačné systémy na úrovni fakúlt s cieľom oceniť jednotlivcov, ktorí najviac prispievajú k výstupom fakulty vo vede a výskume (publikácie, vedúci grantov, školitelia doktorandov a garanti doktorandského štúdia). Na úrovni UMB riešiť ocenenie výnimočných jednotlivcov etablovaných v európskom a svetovom výskumnom priestore.

5. Reorganizovať ÚVV a vytvoriť podmienky pre existenciu fakultných výskumných pracovísk a výskumných pracovníkov na katedrách.

Rozhodujúca masa tvorivého potenciálu univerzity je sústredená na katedrách, preto celkový výkon univerzity podstatne závisí od príspevku učiteľov katedier.

Za pozitíva centralizovaného systému riadenia vedeckých pracovníkov možno označiť:

- a/ finančné prostriedky pridelené na vedu a výskum vedecko-výskumným pracovníkom sú čerpané na účely výskumu (nie na pedagogickú oblasť),
- b/ centralizované financovanie umožňuje lepšiu kontrolu využitia finančných prostriedkov a tiež kombináciu rozpočtových a mimorozpočtových zdrojov,
- c/ zlepšilo sa materiálno-technické vybavenie a podmienky práce výskumných pracovníkov,
- d/ narástol počet riešených výskumných grantových projektov – pred založením ÚVV realizovali 48 pracovníci minimálny počet grantových projektov, v roku 2007 spolu 29

(prepočítaných) vedecko-výskumných pracovníkov rieši 11 VEGA projektov, 1 KEGA projekt, 1 MVTS projekt, 1 APVV projekt a 1 projekt 6RP EÚ,
e/ vytvorením ÚVV vznikla možnosť medziodborovej spolupráce a vytvárania nových riešiteľských kolektívov a tým získavania nových grantov,
f/ ÚVV má nemalý podiel aj na vytváraní rozpočtových prostriedkov – najmä v počte grantových projektov – predovšetkým ako jediný rieši 6RP EÚ a taktiež ziskom mimorozpočtových prostriedkov (v roku 2006 to bolo vyše 2 milióny a v roku 2007 cca 1,2 milióny z MŠ SR, takmer 796 tis. z APVV a cca 16 tisíc Eur zo 6RPEÚ),
g/ ÚVV sa podieľa účasťou v Rámcovom programe 6 RP: Network of excellence: *Sustainable Development in a Diverse World (SUS.DIV)* (Trvalo udržateľný rozvoj v diverzifikovanom svete), roky 2005 - 2010 na budovaní sietí excelenstí,
h/ pracovníci ÚVV svojimi výstupmi významne prispievajú ku komplexnej akreditácii fakúlt a univerzity.

Na druhej strane, určitá zmysluplná decentralizácia má svoje výhody. Naším cieľom je posunúť sa smerom k otvorenému systému, ktorý bude využívať výhody oboch systémov. Centralizované riadenie ostane zachované, bude sa však realizovať najmä nepriamymi nástrojmi založenými na výkonových modeloch: meranie výkonov s nadväznosťou na financovanie. Zároveň utvoríme priestor na realizáciu zmysluplných výskumných projektov na fakultách a katedrách a podporíme najlepšie výskumné kolektívy.

Návrh opatrení a spôsob ich realizácie:

a/ Ponechať centralizovaný manažment inštitucionálnych prostriedkov na vedu a výskum – mzdy, odvody, ostatné bežné výdavky a kapitálové výdavky. Prehodnotiť, pokiaľ by došlo k ich významnému navýšeniu.

b/ UVV ponechať ako materiálno-technickú základňu zastrešujúcu univerzitné výskumné pracoviská, ktoré sa budú profilovať podľa smerovania prevládajúceho výskumu a budú mať zvýšenú autonómiu v personálnej a vedecko-výskumnej oblasti.

c/ Podporovať zakladanie spoločných pracovísk na báze univerzitných a fakultných výskumných pracovísk, najmä so SAV, rezortnými výskumnými ústavmi a firmami a ďalšími inštitúciami, ktoré podporujú vlastný výskum a vývoj.

d/ Limitované finančné prostriedky pridelovať na podporu konkrétnych výskumných zámerov a na zvyšovanie výkonu a kvality vo vede a výskume. Preferovať financovanie formou spoluúčasti. Časť bežných prostriedkov účelovo vyčleňovať pre UK UMB na akvizíciu vedeckých monografií a on-line prístupy k časopiseckým databázam.

e/ Od 1. 3. 2008 UVV zmeniť organizačnú štruktúru ÚVV nasledovne. Zrušiť doterajšie oddelenia. Zriadiť nasledovné pracoviská s väčšou autonómiou v personálnej oblasti a v oblasti plánovania a realizácie výskumných úloh:

- Inštitút matematiky a informatiky – spoločné pracovisko s MÚ SAV,
- Inštitút sociálnych a humanitných štúdií,
- Inštitút výskumu krajiny a regiónov.

f/ Ďalší rozvoj univerzitných pracovísk orientovať takým spôsobom, aby tieto pracoviská neboli v konkurenčnom postavení k fakultám, ale naopak, aby prispievali k rozvoju a zvyšovaniu kvality jednotlivých vedných odborov a napomáhali kvalifikačnému rastu učiteľov a vedeckých pracovníkov na fakultách. Personálnu politiku koordinovať s dekanmi fakúlt a vedúcimi katedier so zohľadnením ich potrieb. Zaviesť taký systém prezentácie výsledkov vo vede a výskume na ÚVV, aby sa výsledky pracovníkov ÚVV započítavali fakultám a študijným programom.

g/ Ďalšie štruktúrovanie a vývoj vedecko-technickej základne na univerzite ponímať ako otvorený a dynamický systém, pričom štruktúra by sa mala prispôbovať požiadavkám

a potrebám a nie naopak. Základný princíp pri realizovaní organizačných zmien je princíp: organizačné zmeny musia napomáhať zvyšovaniu výkonu vo vede a výskume.

6. Rozvíjať existujúce evaluačné systémy na fakultách s cieľom zladit' ich s metodikou komplexnej akreditácie.

Spôsob realizácie: Evaluáciu pracovísk a jednotlivcov vykonávať podľa jednotnej metodiky s nadväznosťou na rozpočtovú a mzdovú politiku. Vzhľadom na náročnosť evaluácií navrhujeme vykonávať evaluácie v polovici časového intervalu medzi dvoma komplexnými akreditáciami. Metodiku spracovania výročných správ prispôbiť metodike akreditácie.

Utvárať podmienky na vytvorenie niekoľkých centier excelentnosti, ktoré by boli potvrdené vonkajšou nezávislou domácou alebo zahraničnou autoritou.

Spôsob realizácie: V rámci príprav na komplexnú akreditáciu vyhladáme pracoviská, ktoré by mohli mať šancu sa presadiť v medzinárodnej konkurencii. Vytipovaným pracoviskám poskytneme podporu pri uchádzaní sa o takéto status. V rámci existujúcich možností sa pokúsit' o koordináciu jedného až dvoch projektov (UVV a FPV UMB), zároveň ako spoluriešiteľ vstúpiť do konzorcia s inými subjektami – centrum Geovied, spoločné pracoviská s Geologickým ústavom, Botanickým ústavom a Matematickým ústavom SAV.

7. Všestranná podpora budovaniu materiálno-technickej a informačnej základne na podporu vedy a výskumu na UMB.

V súčasnosti pociťujeme naliehavú potrebu investovať do priestorov, materiálneho vybavenia, informačných systémov, nákupu prístrojov a zariadení, akvizície informačných zdrojov na podporu rozvoja vedy a výskumu na univerzite. Nevyhovujúci je existujúci stav Univerzitetnej knižnice UMB, ktorá priestorovo, personálne, materiálno-technickým vybavením a úrovňou poskytovaných služieb zaostáva za európskym štandardom. V súvislosti s rozvojom nových vedných odborov na Fakulte prírodných vied UMB pociťujeme potrebu riešiť nepostačujúce prístrojové vybavenie. Osobitným a dôležitým problémom je zabezpečenie rozvoja informačných systémov na univerzite.

Spôsob realizácie:

a/ Rozvoj univerzitetnej knižnice riešiť komplexným projektom financovaným s využitím eurofondov, v roku 2008 bude pripravený zámer a projekt.

b/ Knižničný informačný systém zabezpečiť tak ako doteraz outsourcingovým spôsobom, rozvíjať a obohacovať jeho služby a prepojitelnosť s ďalšími IS na univerzite (najmä AIS a SOFIA).

c/ Skvalitňovať existujúce informačné databázy s cieľom zjednotiť a zjednodušiť prístup k informáciám.

d/ Získavanie informácií organizovať takým spôsobom, aby sme čo najmenej zaťažovali tvorivých pracovníkov univerzity. To vyžaduje zjednotenie štruktúry získavaných dát na univerzite.

e/ Zabezpečenie prístrojov a ďalšej infraštruktúry riešiť združením finančných prostriedkov so SAV a ďalšími inštitúciami, alebo využitím existujúcej infraštruktúry na Slovensku a v zahraničí.

f/ Vytvárať systém administratívnej a technickej podpory pre vedúcich riešiteľov projektov (projektová jednotka, financovanie spoluúčasti).

g) Realizovať projekt digitálneho uchovávanía a sprístupnenia záverečných prác študentov a kvalifikačných prác učiteľov.

8. Časť vedeckého potenciálu univerzity orientovať na riešenie výskumných projektov pre potreby praxe, regiónu a univerzity.

Aplikovaný výskum patrí medzi priority súčasnej vlády. Univerzita bude mať možnosti zapojiť sa do riešenia konkrétnych projektov pre potreby praxe.

Spôsob realizácie:

a/ Orientovať časť diplomových a dizertačných prác uvedeným smerom.

b/ V spolupráci s partnermi z praxe a partnerskými univerzitami pripraviť projekty aplikovaného výskumu, ktoré sa budú môcť uchádzať o domáce a zahraničné granty.

c/ Zapojiť sa riešenia úloh v rámci „Regionálnej inovačnej stratégie Banskobystrického kraja“.

UMB založí spolu s VUC, mestom B. Bystrica, TU Zvolen a ďalšími výskumnými a podnikateľskými subjektmi Regionálne inovačné centrum.